

INF 2310 – Digital bildebehandling

FORELESNING 6

FILTRERING I BILDE-DOMÈNET – I

Fritz Albrechtsen

Naboskaps-operasjoner
Konvolusjon og korrelasjon
Kant-bevarende filtre
Ikke-lineære filtre

GW Kap. 3.4 - 3.5 + Kap. 5.3

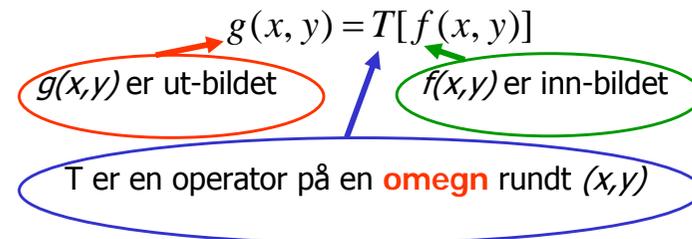
F6 21.02.12

INF 2310

1

Lokale operasjoner

- Vi skal se på teknikker i bilde-domenet
 - Teknikker i frekvens-domenet kommer senere
- Bilde-domenet refererer til mengden av piksler som utgjør det digitale bildet.
- Bildeplan-metoder opererer på disse pikslene og gir:



F6 21.02.12

INF 2310

2

Bruksområder - filtrering

- Av de mest brukte operasjoner i bildebehandling
- Brukes som et ledd i pre-prosessering for mange bildeanalyse-problemer
 - Støyfjerning / støyreduksjon
 - Kant-deteksjon
 - Deteksjon av linjer eller andre spesielle strukturer

F6 21.02.12

INF 2310

3

Omgivelser/naboskap/vindu

- Kvadrater/rektangler er mest vanlig.
- Av symmetri-hensyn oftest odde antall piksler.
- Omgivelsen kan ha flere dimensjoner (x, y, z, λ, t)
- Enklest transform får vi når omgivelsen er 1×1 piksel.
 - T er da gråtonemapping der ny pikselverdi bare avhenger av pikselverdien i punktet (x, y) .
 - Hvis T er den samme over hele bildet, har vi en global transform.
- Hvis vinduet er større enn 1×1 , har vi en lokal transform (selv om T er posisjons-invariant).

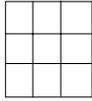
F6 21.02.12

INF 2310

4

Naboskap+Transform=Maske

- Naboskap/vindu/omgivelse/neighborhood:
 - De pikslene rundt et punkt i inn-bildet som T opererer på.



- Transform/Operator/Algoritme:
 - Opererer på pikslene i et naboskap.

- Maske/Template/filer:
 - Et geometrisk array/matrise av vektorer eller koeffisienter

Eksempel:
beregnet gjennomsnitt

1	1	1
1	1	1
1	1	1

- Resultatet lagres i et **nytt** bilde.

Filter-egenskaper - Additivitet

$$H[f_1(x, y) + f_2(x, y)] = H[f_1(x, y)] + H[f_2(x, y)]$$

H er filteret, og f_1 og f_2 er vilkårlige bilder.

- Hva betyr dette:
 - Hvis vi skal addere to filtrerte bilder?

Filter-egenskaper - Linearitet

$$H[af_1(x, y) + bf_2(x, y)] = aH[f_1(x, y)] + bH[f_2(x, y)]$$

H er filteret, a og b er konstanter, og f_1 og f_2 er vilkårlige bilder.

- Hva betyr dette:
 - Hvis vi skalerer bildene før filtreringen?

Filter-egenskaper - Homogenitet

$$H[af_1(x, y)] = aH[f_1(x, y)]$$

- Hvis H er en lineær operator, er responsen på et konstant multiplert av en vilkårlig input lik konstanten multiplisert med responsen på input.

Filter-egenskaper – Posisjons-invarians

$$H[f_1(x-l, y-m)] = g(x-l, y-m)$$

for alle $f(x,y)$ og for vilkårlige (l,m) .

- Responsen i et vilkårlig punkt i et bilde avhenger bare av bildets lokale verdi, ikke av posisjonen.

1-D Konvolusjon

$$g(x) = T[f(x)] = \sum_{i=-w}^w h(i) f(x-i)$$

- h er filteret, f er et 1-D bilde eller signal

- Merk at:

$$\begin{aligned} g(x) &= \sum_{i=-w}^w h(i) f(x-i) \\ &= h(-w) f(x-(-w)) \\ &\quad + h(-w+1) f(x-(-w+1)) \\ &\quad \vdots \\ &\quad + h(w-1) f(x-w+1) \\ &\quad + h(w) f(x-w) \\ &= \sum_{i=x-w}^{x+w} h(x-i) f(i) \end{aligned}$$

Og det er den siste formen vi bruker for utregning.

Et 1-D eksempel

$$h=[1\ 2\ 3]$$

Indeks for h: -1 0 1

$$f=[4\ 4\ 4]$$

Indeks for f: x=1 2 3

$$g(x) = \sum_{i=x-w}^{x+w} h(x-i) f(i)$$

$$g(1) = h(1)f(0) + h(0)f(1) + h(-1)f(2) = 3 \times f(0) + 2 \times 4 + 1 \times 4 = 12$$

$$g(2) = h(1)f(1) + h(0)f(2) + h(-1)f(3) = 3 \times 4 + 2 \times 4 + 1 \times 4 = 24$$

$$g(3) = h(1)f(2) + h(0)f(3) + h(-1)f(4) = 3 \times 4 + 2 \times 4 + 1 \times f(4) = 20$$

$f(0)$ og $f(4)$ er ikke definert, la oss anta at de er 0.

\times er multiplikasjon

Merk at vi må speilvende h før multiplikasjon.

Utregning av 1-D konvolusjon

$$g(x) = \sum_{i=-w}^w h(i) f(x-i) = \sum_{i=x-w}^{x+w} h(x-i) f(i)$$

- For å regne ut resultatet av en konvolusjon for posisjon x :
 - Speilvend masken, legg den over bildet slik at minst en posisjon overlapper med bildet.
 - Multipliser hvert element i masken med underliggende pikselverdi. Summen av produktene gir verdien for $g(x)$ i posisjon x .
- For å regne ut resultatet for alle posisjoner:
 - Flytt masken piksel for piksel og gjenta operasjonene over.
- Merk: for symmetrisk h spiller det ingen rolle om vi speilvender masken eller ikke.

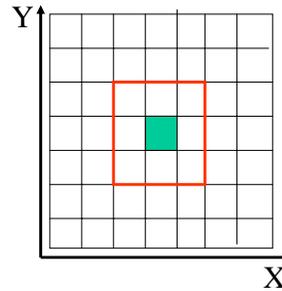
2-D konvolusjon

- Ut-bildet er gitt ved

$$g(x, y) = \sum_{j=-w_1}^{w_1} \sum_{k=-w_2}^{w_2} h(j, k) f(x-j, y-k)$$

$$= \sum_{j=x-w_1}^{x+w_1} \sum_{k=y-w_2}^{y+w_2} h(x-j, y-k) f(j, k)$$

- h er et $m \times n$ filter: $m=2w_1+1$, $n=2w_2+1$
- m og n er vanligvis oddetall.
- Ofte har vi kvadratisk vindu ($m=n$).
- Ut-bildet er et veiet sum av inn-pikslene som omgir (x, y) . Vektene i filteret er gitt ved $h(j, k)$.
- Ut-bildets pikselverdi i neste posisjon finnes ved at filteret flyttes ett piksel, og summen beregnes på nytt.



Eksempel: middelvei

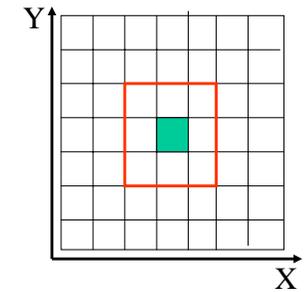
- For hvert piksel, beregn middelveien av pikslene i et 3×3 vindu rundt piksel (x, y)

$$g(x, y) = \frac{1}{9} [f(x-1, y-1) + f(x, y-1) + f(x+1, y-1)$$

$$+ f(x-1, y) + f(x, y) + f(x+1, y)$$

$$+ f(x-1, y+1) + f(x, y+1) + f(x+1, y+1)]$$

$$= \frac{1}{9} \sum_{v=-1}^1 \sum_{w=-1}^1 f(x-v, y-w)$$



f(x,y) og 3×3 vindu

- Merk orienteringen av X og Y !!!**

Utregning av 2-D konvolusjon

$$g(x, y) = \sum_{j=x-w_1}^{x+w_1} \sum_{k=y-w_2}^{y+w_2} h(x-j, y-k) f(j, k)$$

- For å regne ut resultatet av en konvolusjon for posisjon (x, y) :
 - Roter masken 180 grader, legg den over bildet slik at minst en posisjon overlapper med bildet.
 - Multipliser hvert element i masken med underliggende pikselverdi.
 - Summen av produktene gir verdien for $g(x, y)$ i posisjon (x, y) .

- For å regne ut resultatet for alle posisjoner:
 - Flytt masken piksel for piksel og gjenta operasjonene over.

- Vi bruker notasjonen

$$g = h * f$$

der * er konvolusjons-operatoren

Praktiske problemer

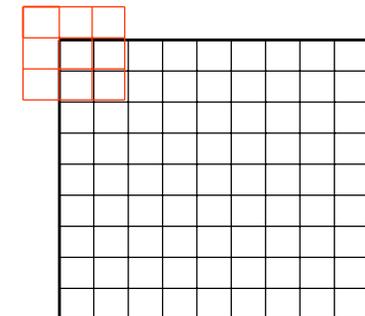
- Kan ut-bildet ha samme piksel-representasjon som inn-bildet?
- Trenger vi et mellom-lager?
- Hva gjør vi langs bilde-randen?

- Anta at bildet er $M \times N$ piksler
- Anta at filteret er $m \times n$ ($m=2m_2+1$, $n=2n_2+1$)

- Überørt av rand-effekt: $(M-2m_2) \times (N-2n_2)$

$$3 \times 3: (M-2) \times (N-2)$$

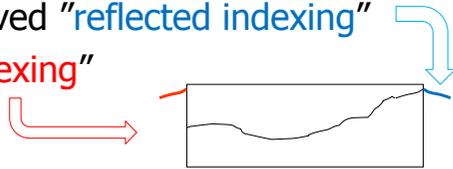
$$5 \times 5: (M-4) \times (N-4)$$



Hva gjør vi langs randen?

Alternativer:

1. Sett $g(x,y)=0$
2. Sett $g(x,y)=f(x,y)$
3. Trunkér ut-bildet
4. Trunkér konvolusjons-masken h
5. Utvid bildet ved "reflected indexing"
6. "Circular indexing"



Et lite tips om konvolusjon

- Når vi konvolverer et filter med et bilde:
 - Er vi interessert i å lage et nytt bilde med samme størrelse som input-bildet.
 - Vi bruker en av teknikkene fra forrige foil.
- Når vi konvolverer en filter-kjerne med en annen filter-kjerne:
 - Vi beregner resultatet for alle posisjoner der de to filter-kjernene gir overlapp.

Korrelasjon

$$g(x, y) = \sum_{k=-n_2}^{n_2} \sum_{j=-m_2}^{m_2} h(j, k) f(x + j, y + k)$$

- Merk forskjell fra konvolusjon:
 - NB! pluss i stedet for minus.
- Ved konvolusjon roterer vi filteret 180 grader.
- Ved korrelasjon trenger vi ikke dette:
 - vi legger filterkjernen sentrert om piksel (x,y) og multipliserer hvert enkelt element med underliggende pikselverdi
- Vi kan utføre korrelasjon som en konvolusjon, hvis vi først roterer filteret 180 grader.

Korrelasjon

$$g(x, y) = \sum_{k=-n_2}^{n_2} \sum_{j=-m_2}^{m_2} h(j, k) f(x + j, y + k)$$

- Anvendelse: mønstergjenkjenning eller *template matching*.
- Mønster/template kan være en del av et bilde.
- $h(i,j) \geq 0$
- Normaliser ved

$$g'(x, y) = \frac{g(x, y)}{\sum_{j=-n_2}^{n_2} \sum_{k=-m_2}^{m_2} f(x + j, y + k)}$$

for å unngå høyere verdier for lyse piksler.

Korrelasjonskoeffisient

- Alternativt, beregn korrelasjons-koeffisienten

$$\eta(x, y) = \frac{\sum_i \sum_j [h(i, j) - \bar{h}] [f(x+i, y+j) - \bar{f}]}{\sqrt{\sum_i \sum_j [f(x+i, y+j) - \bar{f}]^2} \sqrt{\sum_i \sum_j [h(i, j) - \bar{h}]^2}}$$

- Denne er normalisert både i forhold til middelveiden til filteret, \bar{h} og i forhold til middelveiden til den lokale omegnen i bildet, $\bar{f}(x, y)$

Eksempel – template matching

- Finn et objekt i et bilde.
- Filteret er templatens.
- Templatens må ha samme størrelse og orientering som objektet i bildet (og omtrent samme gråtoner).



Egenskaper ved konvolusjon

- Kommutativ

$$f * g = g * f$$

- Assosiativ

$$(f * g) * h = f * (g * h)$$

- Distributiv

$$f * (g + h) = (f * g) + (f * h)$$

- Assosiativ ved skalar multiplikasjon

$$a(f * g) = (af) * g = f * (ag)$$

- Kan utnyttes i sammensatte konvolusjoner !

Normalisering av filtre

- Hvis vi konvolverer $[1 \ 1 \ 1]$ med seg selv, får vi

$$[1 \ 1 \ 1] * [1 \ 1 \ 1] = [1 \ 2 \ 3 \ 2 \ 1]$$

- Fortsetter vi, får vi

$$[1 \ 1 \ 1] * [1 \ 2 \ 3 \ 2 \ 1] = [1 \ 3 \ 6 \ 7 \ 6 \ 3 \ 1]$$

- Ved slike ikke-normaliserte filterkjerne, øker gjennomsnittsverdien i det filtrerte bildet.

- Vanligvis normaliserer vi filterkjernen slik at gjennomsnittsverdien i bildet bevares.

$$\frac{1}{3} [1 \ 1 \ 1]$$

$$\frac{1}{9} [1 \ 2 \ 3 \ 2 \ 1]$$

$$\frac{1}{27} [1 \ 3 \ 6 \ 7 \ 6 \ 3 \ 1]$$

Lavpass-filtre

- Slipper gjennom lave frekvenser (forel. 8 & 9) og demper eller fjerner høye frekvenser.
 - Høye frekvenser = skarpe kanter, støy, detaljer.
- Effekt: "blurring" eller utsmøring av bildet
- Utfordring: bevare kanter samtidig som homogene områder glattes.

Middelverdi-filtre (lavpass)

- Alle koeffisienter er like
- Skaler med summen av filterkoeffisientene
- Størrelsen på filteret avgjør graden av glatting
 - Stort filter: mye glatting (utsmørt bilde)
 - Lite filter: lite glatting, men kanter bevares bedre

$$\frac{1}{9} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \quad \frac{1}{25} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \quad \frac{1}{49} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Filtrerte bilder, middelverdifilter



Original

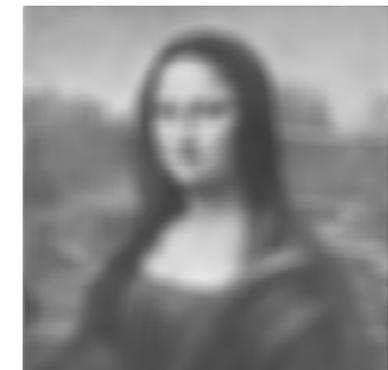


Filtrert med 3x3-filter

Filtrerte bilder, middelverdifilter



Filtrert med 9x9-filter



Filtrert med 25x25-filter

Separable filtre

- Geometrisk form: kvadrat, rektangel
- Rektangulære middelvei-filtre er separable.

$$h(i, j) = \frac{1}{25} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} = \frac{1}{25} [1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1] * \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

- Fordel: et raskt filter.
- Vanlig konvolusjon: n^2 multiplikasjoner og addisjoner.
- 2 stk 1-D konvolusjoner: $2n$ multiplikasjoner og addisjoner.

Tidsbesparelse ved separasjon

- Vanlig konvolusjon:
 n^2 multiplikasjoner og addisjoner.
- 2 stk 1-D konvolusjoner:
 $2n$ multiplikasjoner og addisjoner.
- Besparelse ved separasjon
av $n \times n$ filter:

$$\Delta = \frac{n^2 - 2n}{n^2} = 1 - \frac{2}{n}$$

n	Δ
3	0.33
5	0.60
7	0.71
9	0.77
11	0.82
13	0.85
15	0.87

Lavpass-filtrering ved oppdatering

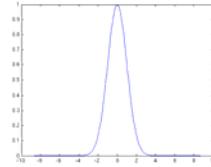
- Det tar n^2 multiplikasjoner og n^2 addisjoner å beregne responsen R for et $n \times n$ **uniformt** filter (ser bort fra skaleringen).
- Hvis filteret flyttes ett piksel, blir ny respons
 $R_{ny} = R - C_1 + C_n$
der C_1 er summen av produktene under første kolonne i filteret, og C_n er tilsvarende for siste kolonne i filteret.
- Det tar n multiplikasjoner og n addisjoner å finne hhv. C_1 og C_n .
 - Dvs. totalt $2n + 2n$ operasjoner for å finne R_{ny} .
- Oppdatering er her like raskt som separabilitet.
- For uniforme filtre kan vi også droppe alle multiplikasjoner.

Ikke-uniformt lavpass-filter

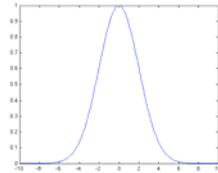
- Uniforme lavpass-filtre kan implementeres raskt.
- Ikke-uniforme filtre, for eksempel:
 - 2D Gauss-filtre:
$$h(x, y) = \exp\left(-\frac{(x^2 + y^2)}{2\sigma^2}\right)$$
 - Parameter σ er standard-avviket (bredden)
 - Filterstørrelse må tilpasses σ

Effekten av σ

- σ liten: lite glatting
- σ stor: mye glatting
 - Men mindre glatting enn med et "flatt" middelverdifilter



$\sigma=1$



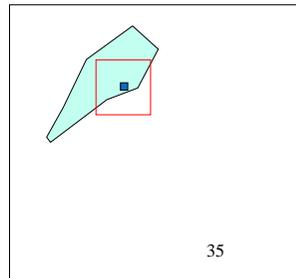
$\sigma=2$

Approximasjon av Gauss-filtre

$$\begin{aligned} G_{3 \times 3} &= \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} 1 & 1 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} 1 & 1 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 4 & 2 \\ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

Kant-bevarende støyfiltrering

- Vi filtrerer for å fjerne støy i bildene.
- Det finnes et utall av "kantbevarende" filtre.
- Men det er et system i dette:
- Vi kan f.eks. ha to piksel-populasjoner i vinduet
- Da er det sub-optimalt å bruke alle pikslene
- Vi kan sortere pikslene
 - Radiometrisk (etter gråtone)
 - Geometrisk (etter posisjon)
 - Både radiometrisk og geometrisk



Rang-filtrering

- Vi lager en én-dimensjonal liste av alle piksel-verdiene innenfor vinduet.
- Vi sorterer listen i stigende rekkefølge.
- Vi velger en piksel-verdi fra en bestemt posisjon i den sorterte listen
- Denne piksel-verdien er resultatet av filtreringen, og skrives ut til tilsvarende piksel-posisjon i ut-bildet.

Median-filter

- $g(x,y) = \text{median}$ av verdiene i et vindu rundt inn-pikset.
- **Median** = den midterste verdien i sortert liste.
- Vindu: kvadrat, rektangel, pluss.
- Rask implementasjon kan gjøres vha. histogram, med histogram-oppdatering etter hvert som vinduet flyttes.
- Et av de mest brukte kant-bevarende støy-filtre.
- Spesielt godt til å fjerne impuls-støy ("salt og pepper")
- Problemer:
 - Tynne kanter kan forsvinne
 - Hjørner kan rundes av
 - Objekter kan bli litt mindre
- Valg av vindus-størrelse og form er viktig!

F6 21.02.12

INF 2310

37

Middelverdi eller median ?

- Middelverdi-filter: beregn middelverdi i vindu.
 - God støy-reduksjon, blurring av kanter.
- Median-filter: finn medianen i vinduet.
 - Dårligere støyreduksjon, bedre kant-bevaring.
 - Fungerer spesielt godt på "salt-og-pepper" støy.

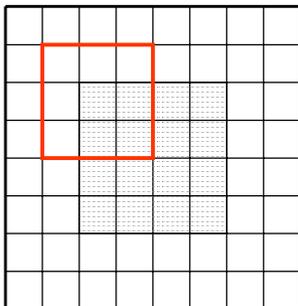


F6 21.02.12

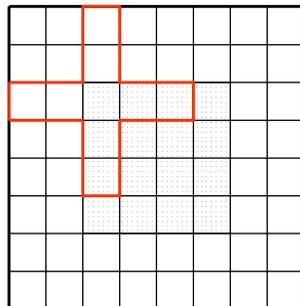
INF 2310

38

Median og hjørner



Med kvadratisk vindu rundes hjørnet av



Med "pluss"-vindu bevares hjørnet

F6 21.02.12

INF 2310

39

Raskere median-filtre

- For å finne medianen i et $(2r+1) \times (2r+1)$ vindu må vi sortere pikselverdiene og finne midterste verdi i listen.
- Dette filteret er ikke-lineært og ikke-separabelt.
- Kompleksiteten per piksel er $O(r^2)$ når $0 \leq f(x,y) < 2^b$.
- Oppdatering av vindus-histogram reduserer dette til $O(r)$.
Huang, Yang, and Tang: "A fast two-dimensional median filtering algorithm", IEEE T-ASSP 27(1), 13-18, 1979.
- Medianen finnes raskere ved bit-logikk enn ved sortering.
Danielsson: "Getting the median faster", CVGIP 17, 71-78, 1978.
- Oppdatering av vindus-histogram der informasjon bevares fra linje til linje reduserer kompleksiteten til $O(1)$.
Perreault and Hébert: "Median filtering in constant time".

Finnes i OpenCV programbibliotek (se <http://nomis80.org/ctmf.html>)

F6 21.02.12

INF 2310

40

Trimmet median

- $g_1(x,y)$ = middelværdi av de mn -d midterste verdiene i et $m \times n$ vindu etter sortering:
- $g_2(x,y)$ = middelværdi av piksler innenfor vinduet med gråtone-verdi innenfor et intervall omkring median-verdien.

$$g_1(x,y) = \frac{1}{mn-d} \sum_{(s,t) \in S_{x,y}} g_r(s,t)$$

$$g_2(x,y) = \frac{\sum_{i=1}^{m \times n} W(|f_i - M|) f_i}{\sum_{i=1}^{m \times n} W(|f_i - M|)}$$

$$M = \text{median}\{f_i\}, i = 1, \dots, m \times n$$

$$MAD = \text{median}\{|f_i - M|\}, i = 1, \dots, m \times n$$

$$W(|f_i - M|) = \begin{cases} 1 & \text{hvis } |f_i - M| \leq k \times MAD \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

K Nearest Neighbor-filteret

- $g(x,y)$ = gjennomsnitt (eller median) av de K pikslene i vinduet som ligner mest på senterpikset i gråtone-verdi.
- Kan sees som en modifikasjon av middelværdi-filtret (eller median-filtret), der man kun tar med de K mest aktuelle av nabo-pikslene.
- Problem: K er konstant for hele bildet.
 - Hvis vi velger for liten K , fjerner vi lite støy.
 - Hvis vi velger for stor K fjernes linjer og hjørner

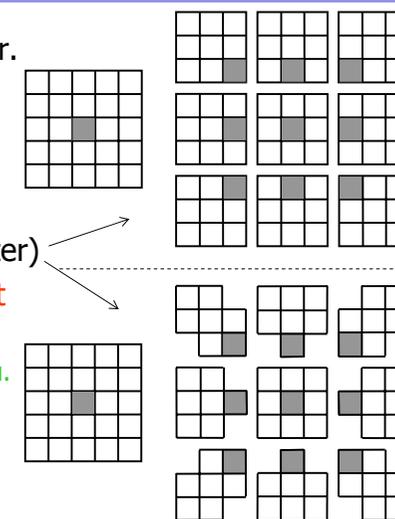
- $I (n \times n)$ -vindu :
- $K=1$: ingen effekt
- $K < n$: bevarer tynne linjer
- $K < (n/2+1)^2$: bevarer hjørner
- $K < (n/2+1)n$: bevarer rette kanter

K Nearest Connected Neighbor filtering

- Opererer uten noe vindu
- For alle piksler i bildet:
 - Selected pixel = current pixel
 - While # selected pixels < K
 - Add (4- or 8-) neighbors of recently selected pixel
 - Sort list of pixel values
 - Select pixel most similar to current pixel
 - Compute mean of K selected pixels
- Dette vil bevare kanter og tynne linjer, uansett form.

Max-homogenitet

- Ønsker kant-bevarende filter.
- **Et enkelt triks:**
- Del opp vinduet i flere, overlappende sub-vinduer; slik at alle inneholder senterpikset (flere muligheter)
- **Det mest homogene vinduet inneholder minst kanter.**
 - Beregn (μ, σ) i hvert subvindu.
 - Bruk μ fra det sub-vinduet som har lavest σ .
 - Alternativ: $|\max - \min|$ for σ

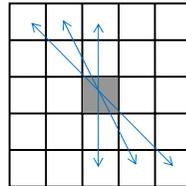


Symmetrisk nærmeste nabo (SNN)

- For hvert symmetrisk piksel-par i vinduet:
 - Velg det pikslet som ligner mest på senterpikslet.
- **Beregn middelveiden av disse pikslene.**

```

for y=0, height-1 do
  for x=0, width-1 do
    sum=0.0; count=0.0; C =f(x,y);
    for v=-r,r do
      for u=-r,r do
        A=f(x+u,y+v); B=f(x-u,y-v)
        if(|C-A|<|C-B|) then
          sum = sum + A;
        else
          sum = sum + B;
          count = count + 1;
        end; end;
      g(x,y) = sum/count;
    end; end;
  
```



Er det noen ulemper med denne pseudo-koden?

Sigma-filtret

- Ut-verdi=middelveiden av alle piksler innen vinduet hvis gråtonerverdi ligger i intervallet $f(x,y) \pm t\sigma$
 - t er en parameter og σ er estimert i homogene områder i bildet, f.eks. som et lavt percentil fra histogram over σ fra alle vinduer.

$$g(x, y) = \frac{\sum_{i=-m}^m \sum_{j=-n}^n w(i, j) f(x+i, y+j)}{\sum_{i=-m}^m \sum_{j=-n}^n w(i, j)}$$

$$w(i, j) = \begin{cases} 1 & \text{hvis } |f(x, y) - f(x+i, y+j)| \leq t\sigma \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

- Minner om KNN der filteret selv finner K for hvert vindu.
- Fjerner ikke isolerte støy-piksler.
- Dette kan også fikses!

MMSE-filteret

- MMSE (MinimalMeanSquareError)-filteret:
- Anta at vi har et estimat på støy-varians, σ_n^2
- Vi estimerer lokal støy i et vindu rundt piksel (x,y) : $\sigma^2(x,y)$ og lokal middelveidi $\bar{f}(x,y)$.
- Pikslene i ut-bildet finnes fra:

$$g(x, y) = f(x, y) - \frac{\sigma_n^2}{\sigma^2(x, y)} [f(x, y) - \bar{f}(x, y)]$$

- I homogene områder blir resultatet nær $\bar{f}(x, y)$
- Nær en kant vil $\sigma^2(x,y)$ være større enn σ_n^2 og resultatet blir nær $f(x,y)$.

Min og Max filtre

- Disse filtrene finner hhv. laveste og høyeste pikselverdi innenfor et vindu.
- Begge gir en ikke-lineær blurring av bildet.
- De krever ikke sortering av pikslene i bildet.
- Raskere enn full sortering
 - $n-1$ sammenligninger mot $n \log_2 n$

Max-Min filter

- Også kalt "Range-filter"
- Ut-verdi er differansen mellom høyeste og laveste pikselverdi innenfor et lokalt vindu.
- Raskt filter
- Fungerer som en kant-detektor uten retningsangivelse.
- Kan kombineres med tynning og hystereseterskling til rask "pseudo-Canny".
- Kan brukes til "high-boost".
- Bør ikke brukes med store vinduer.

Kombinasjoner av Min og Max filtre

- La $\min_w(f(x,t))$ og $\max_w(f(x,y))$ bety den minste og største verdien f har innenfor et vindu w sentrert om (x,y) .
- La vinduet flytte seg gjennom alle mulige posisjoner i bildet.
- Da vil to-pass operasjonen

$$g_1(x,y) = \max(\min(f(x,y)))$$
 fjerne "topper" som er mindre enn vinduet.
- Operasjonen

$$g_2(x,y) = \min(\max(f(x,y)))$$
 fyller "daler" som er mindre enn vinduet.
- For å forsterke alle strukturer som er mindre enn vinduet:

$$g(x,y) = f + a(2f - \max(\min(f)) - \min(\max(f)))$$
- Min og Max-operasjonene på et $m \times n$ vindu er separable i den forstand at de kan utføres i to pass med et $(n \times 1)$ vindu og et $(1 \times m)$ vindu.

Mode-filter

- Ut-verdi = hyppigst forekommende verdi i et vindu rundt inn-pikslet.
 - Hvordan er dette forskjellig fra median?
- Implementeres vha. histogram-oppdatering
- Anvendes mest på segmenterte eller klassifiserte bilder, for å fjerne isolerte piksler.
- Forutsetter noen få mulige verdier, derfor brukes det sjelden på gråtone-bilder.

En oppsummering av filtre og bruk

Merk: vi har ikke gjennomgått alle disse

KATEGORI	METODE	ANVENDELSE		
		Støy-reduksjon	Bilde-skjerpning	Kant-deteksjon
Lavpass filtrering	Homogen lavpass	X		
	Gauss-filter	X		
Høypass filtrering	Gradient-operatorer			X
	Høypass (punkt)			
	"High Boost"		X	
	"Unsharp Masking"		X	
	Laplace-operator			X
	LoG-operator			X
Rang filtrering	Canny-detektoren			X
	Median	X		
	Min og Max			
	Kombinasjoner av Min og Max	X	X	
	Mode	X		
Hybrid filtrering	Range			X
	α -trimmet median	X		
Adaptiv filtrering	MMADTM	X		
	KNN	X		
	KNCN	X		
	Sigma	X		
	Invers gradient	X		
	Gradient-masker	X		
	Max Homogenitet	X		
	MMSE	X		

Oppsummering

- Konvolusjon brukes for å filtrere et bilde f med en filterkjerne h .
- Å kunne utføre konvolusjon (manuelt) på et lite eksempel er sentralt i pensum ...
- Å programmere 2D konvolusjon er sentralt i ukeoppgave 5 og i Oblig1.
- Vær obs på rand-effekter.
- Median bevarer kanter bedre enn middelvei.
- Det finnes en mengde ikke-lineære filtre.